

PLANGEBIED BREDASEWEG 546 TILBURG

GEURHINDER DOOR AGRARISCHE BEDRIJVEN

OMGEVINGSDIENST
ZUIDOOST-BRABANT

GEURHINDER AGRARISCHE BEDRIJVEN

PLANGEBIED BREDASEWEG 546 TILBURG

In opdracht van	Gemeente Tilburg
Auteur	Frank Lathouwers
Projectnummer	
Datum	3 juli 2013
Status	Definitief

Inhoudsopgave

1.	INLEIDING	1
1.1.	WET GEURHINDER EN VEEHOUDERIJ EN RUIMTELIJKE ORDENING	1
1.2.	BELANGEN AFWEGEN	2
1.3.	GEURCONTOUREN EN BOUWEN	2
1.4.	AANVAARDBAAR WOON- EN LEEFKLIJMAAT	3
2.	GEHANTEERDE BEOORDELING (CRITERIA EN RICHTLIJNEN)	5
2.1.	GEURGEVOELIG OBJECT	5
2.2.	BEBOUWDE KOM	5
2.3.	BELANGEN VAN VEEHOUDERIJEN	5
2.4.	WOON- EN LEEFKLIJMAAT	6
2.5.	GEGEVENS EN WERKWIJZE.....	6
3.	BEOORDELING EN RESULTAAT.....	7
4.	CONCLUSIE EN ADVIES	8

Bijlagen

1. Regionale ligging plangebied
2. Kaart achtergrondbelasting

1. Inleiding

De Wet geurhinder en veehouderij (Wgv) beschermt geurgevoelige objecten tegen geurhinder uit veehouderijen. De wet bevat twee regimes:

- normen voor de maximaal toelaatbare geurbelasting van een veehouderij. Deze normen zijn uitgedrukt in geureenheden: odour units (ou_e/m^3)¹. De wet kent vier standaardnormen: voor concentratiegebieden en niet-concentratiegebieden met daarin een onderscheid tussen de bebouwde kom en het buitengebied;
- vaste afstanden voor een groep dieren² waarvoor geen odour units beschikbaar zijn. Voor deze groep gelden vaste afstanden.

Op basis van de normen of vaste afstanden wordt een aanvraag om een milieuvergunning van een veehouderij getoetst. Afhankelijk van de uitkomst wordt de vergunning verleend dan wel geweigerd. Gemeenten mogen van de wettelijke normen en afstanden afwijken. Voor de geurnormen is in de wet een bandbreedte aangegeven (zie onderstaand schema), voor de vaste afstanden is dit niet het geval. Dergelijke afwijkende normen gelden voor een bepaald gebied. Voor dat gebied moet de gemeente een geurgebiedsvisie opstellen en daarbij rekening houden met de gewenste ruimtelijke ontwikkeling. De afwijkende normen worden in een gemeentelijke verordening vastgelegd.

De gemeente Tilburg heeft geen geurverordening met andere normen vastgesteld. Dit betekent dat de wettelijke waarden voor de maximale geurbelasting en vaste afstanden uit de Wgv van toepassing zijn.

Standaard normen voor de maximale geurbelasting van een veehouderij op een geurgevoelig object.

	Concentratiegebieden	Niet-concentratiegebieden
Binnen bebouwde kom	3 ou	2 ou
Buitengebied	14 ou	8 ou

Standaard waarden voor de vaste afstand van een veehouderij naar een geurgevoelig object.

	Vaste afstanden (meters)					
	Melkkoeien, jongvee, zoogkoeien e.a.*	Nertsen 1-1000 dieren	1001-1500 dieren	1501-3000 dieren	3001-6000 dieren	6001-9000 dieren
Bebouwde kom	100	175	200	225	250	275
Buitengebied	50	100	125	150	175	200

* andere diercategorieën waarvoor geen emissiefactoren bekend zijn. NB. Indien de nertsen in emissiearme huisvesting worden gehouden dan worden de afstanden uit de tweede rij van de tabel ('buitengebied') met 25 meter verkleind.

1.1. Wet geurhinder en veehouderij en ruimtelijke ordening

De Wgv wordt dus gebruikt om de geurbelasting veroorzaakt door veehouderijen te beoordelen vanwege de vergunningverlening. Indirect heeft de Wgv consequenties voor de totstandkoming van geurgevoelige objecten. Die doorwerking van de geurregeling naar de ruimtelijke ordening wordt wel aangeduid met de term 'omgekeerde werking'. De reden is duidelijk: een geurnorm beoogt mensen te beschermen tegen

1 De emissie van geurstoffen uitgedrukt in odour units is bekend van varkens, pluimvee, schapen, geiten, eenden, vleeskalveren en vleesstieren. De emissies zijn gemeten aan stallen, zowel met als zonder emissiearme systemen.
 2 Voor een groep dieren is de geurmissie tot nu toe nog niet gemeten. Voor deze groep dieren zijn dus geen emissies van geurstoffen bekend. Het betreft: melk- en kalfkoeien, zoogkoeien, vrouwelijk jongvee, pelsdieren, paarden en andere dieren die niet onder voetnoot 1 zijn genoemd.

overmatige geurhinder. Omgekeerd moet een bevoegd gezag dan ook niet toestaan dat mensen zichzelf blootstellen aan die overmatige hinder, bijvoorbeeld door zich in de directe nabijheid van de veehouderij te vestigen.

De ruimtelijke plannen waarvoor de omgekeerde werking moet worden beoordeeld, zijn vooral bestemmingsplannen waarin locaties voor woningbouw, zoals een woonwijk of een ruimte voor ruimte-woning, of recreatie en toerisme worden vastgelegd. In gevallen dat een bouwplan niet past binnen het bestemmingsplan, bijvoorbeeld bij vergroting van een bouwblok of bij woningsplitsing, kan ontheffing van het bestemmingsplan worden gevraagd volgens artikel 3.10 van de Wet ruimtelijke ordening (Wro). Bij besluitvorming over deze ontheffing moet opnieuw de milieutoets op de omgekeerde werking worden uitgevoerd, er wordt immers opnieuw bestemd. Als het bouwblok al bestemd is, behoeft het bestemmingsplan geen aanpassing en is ook geen toets op de omgekeerde werking nodig of mogelijk.

1.2. Belangen afwegen

Bij besluitvorming omtrent (wijziging van) een bestemmingsplan moet worden bepaald of sprake is van een goede ruimtelijke ordening en of het plan niet in strijd is met het ruimtelijke orderingsrecht. Ten behoeve van een zorgvuldige besluitvorming moet worden nagegaan of een partij onevenredig in haar belangen wordt geschaad; de rechtspositie van de betrokkenen moet worden gehandhaafd. Dat is tevens van belang voor eventuele planschade (artikel 6.1 Wro). Er zijn in ieder geval twee relevante partijen, de veehouderij en de toekomstige bewoner of een andere ondernemer (bijvoorbeeld recreatie en toerisme):

- de veehouderij heeft twee belangen: voortzetting van de bestaande bedrijfsactiviteiten en het realiseren van uitbreidingen (bijvoorbeeld een reeds vergunde uitbreiding);
- de toekomstige bewoner heeft belang bij een aanvaardbaar woon- en verblijfklimaat.

Anders gezegd betekent het voorgaande dat bij het beoordelen van plangebieden de volgende aspecten in ogenschouw moeten worden genomen:

- het belang van het geurgevoelig object: is ter plaatse sprake van een aanvaardbaar woon- en verblijfklimaat?
- de belangen veehouderijen en derden: wordt niet iemand onevenredig in zijn belangen geschaad?

1.3. Geurcontouren en bouwen

De Wgv leidt tot twee typen contouren: de geurcontouren (gebaseerd op odour units) en de afstandscontouren (gebaseerd op een vaste afstanden). De relatie van deze contouren met bouwen wordt hieronder behandeld.

Bouwen binnen geurcontouren gebaseerd op odour units

Het kenmerk van de Wgv is dat voor diercategorieën waarvoor een geuremissiefactor bekend is, de geurbelasting naar de omgeving kan worden bepaald (odour units). Dit gebeurt met het verspreidingsmodel V-Stacks. Daarmee is op een 'geurkaart' de geurcontour rondom een veehouderij in beeld te brengen. De geurcontour komt overeen met een bepaalde geurbelasting of geurnorm en kan voor iedere willekeurige geurbelasting of norm op een 'geurkaart' worden afgebeeld.

Als de veehouderij niet in zijn belangen wordt geschaad en tevens een goed woon- en verblijfklimaat kan worden gegarandeerd, is het toelaatbaar om binnen de geurcontour een geurgevoelig object te bouwen. Doordat de geurbelasting naar de omgeving kan worden bepaald, is voor iedere locatie te beoordelen of sprake is van een aanvaardbaar woon- en leefklimaat. Hiervoor zijn de geurcontouren niet van belang (vaste jurisprudentie). Er mag binnen een geurcontour worden gebouwd als inzichtelijk wordt gemaakt dat ter plaatse sprake is van een aanvaardbaar woon- en leefklimaat. Maar, de veehouderij mag niet in haar belangen worden geschaad. Het belang van de veehouderij wordt niet geschaad als binnen de geurcontour al geurgevoelige objecten liggen en het nieuw geurgevoelig object niet dichterbij de veehouderij komt te

staan. Bouwen binnen de geurcontour is niet mogelijk als er geen andere geurgevoelige objecten binnen de contour liggen. Bouwen binnen de contour schaadt dan de belangen van de veehouderij.

Bouwen binnen afstandscontouren (vaste afstanden)

Voor diercategorieën waarvoor geen emissiefactoren bekend zijn (zie voetnoot 2) gelden vaste afstanden. Ook voor de afstand die een veehouderij moet aanhouden is de afstandscontour op een 'geurkaart' in beeld te brengen.

Bij veehouderijen met vaste afstanden zijn geen odour units bekend. Daarom is de geurbelasting naar de omgeving niet te bepalen en is geen beoordeling van het woon- en leefklimaat mogelijk. Daarom is het bouwen binnen de contouren van vaste afstanden in beginsel niet mogelijk, tenzij aannemelijk gemaakt kan worden dat ter plaatse sprake is van een aanvaardbaar woon- en leefklimaat (jurisprudentie).

Bouwen buiten de geur- of afstandscontouren

Het bouwen buiten de geurcontour van een veehouderij betekent niet zonder meer dat kan worden uitgegaan dat ter plaatse een aanvaardbaar woon- en leefklimaat kan worden gerealiseerd. Dit zal inzichtelijk gemaakt moeten worden.

1.4. Aanvaardbaar woon- en leefklimaat

Uitgangspunt in de ruimtelijke ordening is dat sprake moet zijn van een aanvaardbaar woon- en leefklimaat. Bij bestemmingsplannen voor woonwijken, bedrijventerreinen of het buitengebied is het de vraag welk niveau voor de geurbelasting uit veehouderijen nog aanvaardbaar is. De Wet geurhinder en veehouderij bepaalt dat de gewenste ruimtelijke ontwikkeling van een gebied de basis is voor het opstellen van een gemeentelijk geurbeleid in de vorm van de verordening. Dus ook daar moet een beoordeling van het woon- en leefklimaat plaatsvinden.

In de tabel hieronder is de relatie tussen geurbelasting, geurhinder en milieukwaliteit weergegeven. Daarin opgenomen is een advieswaarde voor een maximaal acceptabel hinderniveau en bijbehorende geurbelasting voor achtergrond- en voorgrondbelasting (dit zijn waarden tussen haakjes). De gehanteerde uitgangspunten zijn:

- aaneengesloten woningen verdienen een hoger beschermingsniveau dan verspreid liggende woningen;
- in gebieden met geen tot zeer weinig veehouderij: aaneengesloten woningen maximaal 6% kans op hinder en verspreid liggende woningen maximaal 12% kans op hinder;
- in gebieden met weinig tot veel veehouderij: aaneengesloten woningen maximaal 12% kans op hinder en verspreid liggende woningen maximaal 20% kans op hinder;
- speciaal voor IV aangewezen gebieden (LOG's) krijgen het laagste beschermingsniveau: maximaal 27% kans op hinder;
- de geurbelastingen bij de hinderpercentages zijn afgeleid uit de dosiseffect relaties uit het PRA-rapport (zie bijlagen 6 en 7 van de handreiking bij de Wgv).

Dosis-effectrelatie: de geurbelasting uitgedrukt in odour units gekoppeld aan het hinderpercentage en de milieukwaliteit, met tussenhaakjes de advieswaarden voor een aanvaardbaar woon- en leefklimaat (bron: bijlage 6 en 7 van de handreiking bij de Wet geurhinder en veehouderij)

Milieukwaliteit	% Geurgehinderden (hinderpercentage)	Concentratiegebied Geurbelasting, odour units	
		Voorgrondbelasting	Achtergrondbelasting
Zeer goed	< 5	< 1,5	< 3
Goed	5 - 10 (6)	1,5 - 3,7 (2)	3 - 7 (4)
Redelijk goed	10 - 15 (12)	3,7 - 6,5 (5)	7 - 13 (10)
Matig	15 - 20 (20)	6,5 - 10 (10)	13 - 20 (20)
Tamelijk slecht	20 - 25	10 - 14	20 - 28
Slecht	25 - 30	14 - 19	28 - 38
Zeer slecht	30 - 35	19 - 25	38 - 50
Extreem slecht	35 - 40	25 - 32	50 - 65

2. Gehanteerde beoordeling (criteria en richtlijnen)

Het plangebied Bredaseweg 546 zal woningbouw mogelijk maken. Voor een zorgvuldige besluitvorming over het realiseren van nieuwe geurgevoelige objecten moet het plangebied op de volgende aspecten worden beoordeeld:

- is de bebouwing voor geur gevoelig?
- vormt de bebouwing een bebouwde kom?
- is ter plaatse sprake van een aanvaardbaar woon- en verblijfklimaat?
- wordt niet iemand onevenredig in zijn of haar belangen geschaad?

Het plangebied ligt buiten de bebouwde kom van Tilburg. Op enige afstand van het plangebied liggen een aantal (intensieve) veehouderijen, zowel met paarden, melkrundvee, varkens en pluimvee. De achtergrondbelasting, veroorzaakt door deze veehouderijen, is in beeld gebracht. In de volgende hoofdstukken wordt besproken hoe de beoordeling van het plangebied is uitgevoerd en welke criteria of richtlijnen daarbij zijn gebruikt. Daarnaast wordt de gehanteerde werkwijze besproken die gebruikt is voor het bepalen van de geurbelasting.

2.1. Geurgevoelig object

Om te beoordelen of objecten voor geur gevoelig zijn, wordt de volgende richtlijn gehanteerd: een geurgevoelig object is een gebouw dat bestemd en geschikt is voor menselijk wonen en voor menselijk verblijf.

In verschillende uitspraken van de rechter is aangegeven dat uit de wetsgeschiedenis blijkt dat met "bestemd" wordt bedoeld dat het gebouw juridisch-planologisch mag worden gebruikt voor wonen of verblijf. Als het gebouw naar aard, indeling en inrichting geschikt is om te worden gebruikt voor menselijk wonen of verblijf, moet het wonen of verblijf uiteraard ook juridisch-planologisch toegestaan zijn. De bestemming van een gebouw is daarmee leidend bij het beoordelen of sprake is van een geurgevoelig object.

2.2. Bebouwde kom

Het begrip 'bebouwde kom' is niet gedefinieerd in de Wgv. In de Memorie van Toelichting bij het wetsvoorstel is vermeld: *"De grens van de bebouwde kom wordt niet bepaald door de Wegenverkeerswetgeving, maar evenals in de ruimtelijke ordening door de aard van de omgeving. Binnen een bebouwde kom is de op korte afstand van elkaar gelegen bebouwing geconcentreerd tot een samenhangende structuur."*

Ook is opgenomen: *"De bebouwde kom kan namelijk worden omschreven als het gebied dat door aaneengesloten bebouwing overwegend een woon- en verblijffunctie heeft en waarin veel mensen per oppervlakte-eenheid ook daadwerkelijk wonen of verblijven."* Uit jurisprudentie blijkt dat de Afdeling bestuursrechtspraak naast de aard en omvang van het te beoordelen gebied mede de aard van de omgeving en de afstand tot een dorpskern bepalend laat zijn of wel of niet sprake is van bebouwde kom.

2.3. Belangen van veehouderijen

De belangen van de veehouderij zijn niet in beeld gebracht. Gezien de grote afstand van de veehouderijen tot de planlocatie (twee bedrijven met 0 odour units op minimaal 350 meter) en de aanwezige veebezetting (maximaal circa 1.000 odour units op meer dan een kilometer) wordt niet verwacht dat de geur- en/of afstandscontouren van deze veehouderijen over het plangebied liggen.

2.4. Woon- en leefklimaat

Voor het beoordelen van het woon- en leefklimaat ter plaatse van het plangebied is het nodig om de te verwachten geurhinder te evalueren. Dat betreft in dit geval alleen de achtergrondbelasting³.

De achtergrondbelasting is berekend met V-Stacks-gebied. Met de uitkomsten is een kaart gemaakt met daarop de achtergrondbelasting.

2.5. Gegevens en werkwijze

Voor het bepalen van de achtergrondbelasting is gebruik gemaakt van het Web-BVB van de provincie Noord-Brabant. Dit is een database die door de gemeenten gevuld is met de door haar verleende milieuvergunningen voor veehouderijen. Uit deze database zijn de bedrijven geselecteerd die binnen twee kilometer van het plangebied zijn gevestigd. Met V-Stacks-gebied is de geurberekening uitgevoerd en in GIS is de geurkaart voor de achtergrondbelasting gemaakt.

Volgens het Web-BVB zijn binnen twee kilometer van het plangebied de volgende bedrijven gevestigd:

- Bredaseweg 469 (5036NA469): paardenhouderij, 0 ouE/m³;
- Bredaseweg 471 (5036NA471): melkveebedrijf, 0 ouE/m³;
- Bredaseweg 496 (5036NB496): melkveebedrijf met vleesstieren, 107 ouE/m³;
- Bredaseweg 570 (5036NB570): paardenhouderij met legkippen, 261 ouE/m³;
- Nieuwe Lijn 1 (5032PB1): melkveebedrijf, 0 ouE/m³
- Reeshofdijk 18 (5044VB18): paardenhouderij met geiten, 1037 ouE/m³;
- Reuselpad 9 (5032WR9): paardenhouderij, 0 ouE/m³.

Deze bedrijven zijn opgenomen in het bronbestand waarmee gerekend is in V-Stacks-gebied.

3 Onder de achtergrondbelasting verstaan we de geurbelasting als gevolg van de veelheid aan veehouderijen in de omgeving van een geurgevoelig object.

3. Beoordeling en resultaat

Zoals in hoofdstuk 2 is aangegeven moet het geplande bebouwing in de geurzone beoordeeld worden op de volgende aspecten:

- betreft het een voor geur gevoelig object?
- is de bebouwing te beschouwen als een bebouwde kom?
- worden de belangen van de veehouderijen geschaad?
- is er sprake van een aanvaardbaar woon- en leefklimaat?

In onderstaand schema wordt voor het plangebied de beoordeling op de genoemde aspecten beschreven. De achtergrondbelasting is in beeld gebracht op de kaart van bijlage 2.

Planlocatie Bredaseweg 546	Geur gevoelig object?	Bebouwde kom?	Belangen veehouder geschaad?	Aanvaardbaar woon- en leefklimaat	Conclusie
<i>Woningbouw</i>	<i>Ja</i> <i>Bestemd en geschikt voor menselijk wonen</i>	<i>Nee</i> <i>Niet op korte afstand van elkaar gelegen bebouwing geconcentreerd tot een samenhangende structuur. Geen aaneengesloten bebouwing met overwegend een woon- en verblijffunctie en waarin veel mensen per oppervlakte-eenheid ook daadwerkelijk wonen of verblijven Maakt geen onderdeel uit van de woonkern, is niet aan de rand daarvan gelegen</i>	<i>Niet onderzocht</i>	<i>Ja</i> <i>Uit de berekening van de achtergrondbelasting is gebleken dat deze overal in het plangebied lager is dan 0,1 odour units. Dit komt overeen met een zeer goed woon- en leefklimaat.</i> <i>Dat betekent dat de achtergrond-belasting als gevolg van de veehouderijen het realiseren van woningbouw niet in de weg staat.</i> <i>Vanwege de zeer lage achtergrondbelasting is het niet waarschijnlijk dat over de planlocatie een geur- of afstandscontour van een van de nabije veehouderijen ligt.</i>	<i>Woningbouw is mogelijk.</i>

4. Conclusie en advies

- de achtergrondbelasting ligt onder de 0,1 odour units. De achtergrondbelasting staat woningbouw niet in de weg. (zie bijlage 2).

Bijlage 1 Regionale ligging plangebied

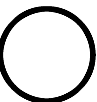

Achtergrondbelasting Bredaseweg 546

Gemeente Tilburg

© Topografische Dienst Kadaster 2012

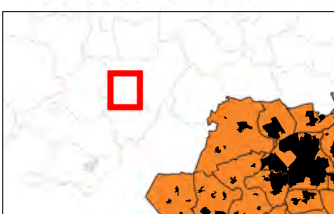

Ligging locatie

OMGEVINGSDIENST
ZUIDOOST-BRABANT

Oprachtgever:	Gemeente Tilburg
Projectnummer:	
Kaartnummer:	Bijlage 1
Datum:	5 juli 2013
Auteur/CT:	FL/AM
Formaat:	A4
Schaal:	1:25.000
Projectie:	Rijksdriehoekstelsel
Bron(nen):	Web-BVB 26 juni 2013

Bijlage 2 Kaart achtergrondbelasting

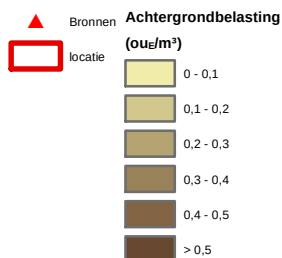

Achtergrondbelasting Bredaseweg 546

Gemeente Tilburg

Legenda

OMGEVINGSDIENST
ZUIDOOST-BRABANT

Opdrachtgever: Gemeente Tilburg
Projectnummer: #Projectnummer
Kaartnummer: -1
Datum: 27 juni 2013
Auteur/CT: FL/AM
Formaat: A3
Schaal: 1:20.000
Projectie: Rijksdriehoekstelsel
Bron(nen): Web-BVB 26 juni 2013